

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 38035-10-19 דב מנדל קיהן נ' חברה קדישא

מספר בקשה: 3

בפני כבוד השופטת מרים קסלסי

המבקשת חברה קדישא גח"א המאוחדת דכוללת החסידים (ע"ר)
ע"י ב"כ עוה"ד אלן עושרת

נגד

המשיב דב מנדל קיהן (דרכון אמריקאי) (התובע)
ע"י ב"כ עוה"ד א. אקסלרד ואח'

(משיבים פורמאליים) מדינת ישראל (הרבנות הראשית לישראל) (צד ג')
ע"י פרקליטות אזרחי ירושלים

ישראל מאיר קיהאן (תושב חוץ) (צד ג')

החלטה בבקשה למתן ערובה

1 בפניי בקשת חב' קדישא הנתבעת לחייב התובע תושב חוץ בהפקדת ערובה להבטחת
2 הוצאות, אם תידחה התביעה נגדה, בהתאם לתקנה 519 לתקנות סדר הדין האזרחי
3 התשמ"ד-1984 (להלן: "התקנות")
4

הדין הנוהג

5
6 1. תקנה 519 אינה מפרשת את שיקולי בית המשפט בעת שנדונה בפניו בקשה להטלת ערובה,
7 אולם בהלכה הפסוקה נקבע כי הרציונל העומד בבסיס סמכותו זו הוא מניעת תביעות סרק
8 והבטחת תשלום הוצאות הנתבע, בייחוד כשנראה שסיכויי התביעה נמוכים, כאשר מדובר
9 בתושב חוץ שאינו מצביע על נכסים בישראל ואף אינו מפרט בתביעתו את כתובתו, בניגוד
10 לתקנה 9(2) לתקנות.

11 ראו רע"א 2146/04 מדינת ישראל נ' עזבון המנוח באסל נעים איבראהים (30.5.2004);
12 רע"א 2241/01 הופ נ' ידיעות תקשורת בע"מ (17.4.2001); רע"א 1007/08 עזבון המנוח עלי
13 ג'אליה נ' מדינת ישראל (31.1.10) וכן רע"א 8730/10 יוסף נ' בינסון (23.3.2011).

14
15 עוד נקבע בפסיקה כי אין צורך בבחינה מעמיקה של סיכויי ההליך ויש להיזקק לשיקול זה
16 רק מקום שבו מדובר בסיכויים גבוהים ביותר או קלושים ביותר [רע"א 6528/14 רפוח
17 בית החלמה בע"מ נ' משרד הבריאות (18/01/15)], ויש להיזהר מפני חריצת דין טרם עת
18 (רע"א 2241/01 הנ"ל).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 38035-10-19 דב מנדל קיהן נ' חברה קדישא

1 מהעבר השני, ככל שתוטל ערובה, הסכום צריך להיות מידתי כדי לא לסגור בפני התובע
2 את שערי בית המשפט ולפגוע בזכות הגישה לערכאות, שהיא זכות יסוד מן המעלה
3 הראשונה (ראו רע"א 5868/18 צבי יעקב נ' עדית הוכהאוזר (23.12.18)).
4

מן הכלל אל הפרט

5
6 2. התביעה שלפניי עוסקת בנזק לא ממוני (260,000 ₪) שנגרם לתובע ולאמו המנוחה, עקב כך
7 שקבורתה של אמו, אשר גופתה הוטסה מארה"ב לישראל, הושהתה למשך מספר שעות
8 בהוראת הרבנות הראשית, באמצעות כב' הרב דוד לאו.

9 3. הרקע לעיכוב קשור עם אחיו של התובע סרבן גט מזה 15 שנים שאף נשא אשה אחרת, ואמו
10 שנטען כי תמכה בסרבנותו. בביה"ד של אגודת הרבנים בארה"ב הוצא פסק הלכה לפיו אין
11 להרשות לקבור את אמו של התובע בקבר ישראל עד שבנה יגרש את אשתו בגט פיטורין.
12 הקבורה התאפשרה לבסוף לאחר שאח אחר של התובע התחייב לעשות כל מאמץ להביא
13 את אחיו ליתן גט ואף התחייב ב-20,000 דולר לטובת העגונה אם לא יעמוד בהתחייבותו
14 זו. ככל הידוע האשה עדיין עגונה. לא ידוע אם קיבלה פיצוי כלשהו.

15 4. התובע ביסס תביעתו נגד חב' קדישא על הפרת חוזה (הזמנה, תשלום עבור הקבורה וקביעת
16 מועד הקבורה לשעה 10:00 כאשר בסופו של דבר נקברה בשעה 15:00 לאחר שחלק נכבד
17 ממשותפי הלוויה עזב המקום), הפרת חוק הגנת הפרטיות תשמ"א -1981 והפרת חוק
18 יסוד: כבוד האדם וחירותו. לא מצאתי בכתב התביעה תביעה על בסיס עילת הרשלנות
19 (האמרה היחידה בכתב התביעה בסעיף 9.1 לפיה "הנתבעת התרשלה במילוי תפקידה"
20 אינה מספיקה).

21 5. חב' קדישא כפרה באחריותה ובנזק וטענה כי פעלה בהתאם לתנאי רישיונה המחייבים
22 אותה לפעול על פי הנחיית הרבנות הראשית "בכל עניין הלכתי הנוגע לטיפול בנפטר.. (ס'
23 6.4 לתנאי רישיונה) ולכן עומדת לה ההגנה מפני התביעה מכוח סעיף 6 לפקודת הנזיקין
24 הקובע כך:

25 "בתובענה שהוגשה על עוולה, חוץ מרשלנות, תהא הגנה שהמעשה שמתלוננים עליו
26 היה לפי הוראות חיקוק ובהתאם להן או שנעשה בתחום הרשאה חוקית או מתוך אמונה
27 סבירה ובתום לב בקיומה של הרשאה חקית; בסעיף זה, "מעשה" – לרבות מחדל"
28

29 6. הרבנות הראשית מאשרת כי חב' קדישא פעלה בהתאם להוראותיה אותם היא מצדיקה
30 בטענה כי כבודם של החיים (העגונה) אינו פחות מאלו של המתים, וכי האשם בכל הוא
31 אחיו של התובע. ייאמר בהקשר זה כי בשלב זה לא הותר היתר המצאה לחו"ל נגד האח
32 כצד שלישי.
33
34

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 38035-10-19 דב מנדל קיהן נ' חברה קדישא

טענות הצדדים בבקשה

- 1
- 2 7. הנתבעת (המבקשת) טענה כי סיכויי התביעה להצליח נמוכים, וכי בשל כך שהתובע מתגורר
- 3 בחו"ל ואין בידיה להצביע על נכסים בישראל, כמו גם היעדר פירוט כתובת מדויקת, יקשה
- 4 עליה לגבות הוצאותיה אם ייפסקו לטובתה, כאמור בהלכה הפסוקה המאוזכרת לעיל. עוד
- 5 טענה כי אי צירוף תצהיר צריך להביא לדחיית תגובת התובע על הסף.
- 6 8. התובע ביקש להשהות תשובתו למשך מספר חודשים, עד קבלת כתב ההגנה מצד שלישי –
- 7 הרבנות הראשית. על אף הארכה שניתנה, לא צורף כל תצהיר (בניגוד לתקנה 241(ג))
- 8 לתקנות) ונטען ע"י בא כוחו כי הקורונה אחראית לכך. באותה תגובה התעלם התובע
- 9 מהטענות לענין מצבו הכלכלי והעדר נכסים בישראל, אולם ציין את כתובתו של התובע
- 10 בלוס אנג'לס, קליפורניה. על סיכויי הצלחת התביעה ביקש ללמוד התובע מכתב תביעתו,
- 11 בו הפנה לפסיקה הנוגעת לזכותם של יורשי המנוח לתבוע במקומו פיצוי בגין הפגיעה בו
- 12 ובכבודו, מעצם הגשת הודעת צד שלישי כלפי הרבנות, ומהעדר הכחשה של נסיבות
- 13 המקרה.
- 14 9. לענין גובה הערובה הפנה ב"כ התובע לפסקי דין שונים בהם נקבעו סכומים של 12,000 ₪
- 15 או 25,000 ₪ בתביעות כספיות של מיליוני שקלים (רע"א 5104/10 בן דוד נ' מדינת ישראל
- 16 (17.11.2010); ת"א (מחוזי מרכז) 27911-09-11 קיבוץ מרום גולן נ' פרדקין (4.6.2013)).
- 17
- 18 10. הנתבעת השיבה כי אין בהגשת הודעת צד שלישי כדי ללמד על סיכויי התביעה כשלעצמה
- 19 וכי הדבר נעשה מטעמי זהירות, היה והתביעה תתקבל, די באי הגשת תצהיר התובע כדי
- 20 לקבל בקשתה, ולענין סיכויי התביעה, העובדה שהתובע הסתיר את הסיבה לעיכוב בקורת
- 21 אמו, בכתב התביעה מלמדת על קלישות התביעה, מה עוד שאין צורך להידרש להם בהיות
- 22 התובע מתגורר בחו"ל ואין נכסים בארץ שמהם ניתן להיפרע.

דיון בבקשה

- 23
- 24
- 25 11. התובע לא הגיש תצהיר, ולא חלק על כך שאין לו כל רכוש בישראל. בנוסף, מעוררת תביעתו
- 26 מספר קושיות וקשיים שאציין אותם בראשי פרקים בלבד:
- 27 א. התובע לא טען כי הוא היורש היחיד של אמו, היעדרות שני אחיו מכתב התביעה
- 28 (הסרבן וזה שהתחייב לשכנעו), ואולי יורשים נוספים אם ישנם, אומרת "דרשני"
- 29 ועלולה לפגוע בטענתו לפיצוי בשם אמו המנוחה.
- 30 ב. האם חב' קדישא הפרה חוזה או חובה חקוקה, כאשר דחתה בחמש שעות את שעת
- 31 הקבורה? האם חוזה עם חב' קדישא אינו מכפיף את המזמין להוראות הרבנות
- 32 הראשית לישראל?

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 38035-10-19 דב מנדל קיהן נ' חברה קדישא

- 1 ג. האם יצליח התובע את סכום התביעה - 260,000 ₪, כנזק לא ממוני שנגרם לו ולאמו,
2 שעה שאת הסכום קבע התובע "לפי גימטריה של שמו הקדוש של בורא עולם" (ס' 11.2
3 לכתב התביעה), וכאשר תביעה ללא הוכחת נזק לפי חוק הגנת הפרטיות מוגבלת לכ-
4 70,000 ₪ בלבד. האם מדובר בפיצוי עונשי, והאם זה המקרה הנכון להטיל פיצוי כזה.
- 5 ד. האם נפגעו פרטיותה וכבודה של המנוחה? האם כמות משתתפים דלה (בהנחה שטענה
6 זו תוכח) פוגעת בכבוד המת?
- 7 ה. האם בשם מנוחה שבצוואתה הסכימה מכללא להלנת גופתה טרם הקבורה, וזאת בשל
8 רצונה להיקבר בישראל ולא בארה"ב, נפגע כבודה בשל עיכוב נוסף בן 5 שעות?
- 9 ו. האם כבוד המת בנסיבות המקרה נסוג מפני עקרונות נורמטיביים אחרים.
- 10 ז. נושא הלנת המת ופגיעה בכבודו של המת, כמו גם כפיפותם של התובע ובני משפחתו
11 לבית דין רבני כזה או אחר, היחס בין בתי הדין הרבניים בארץ ובעולם, יתכן ויצריכו
12 הבאת חוות דעת מומחה לענין המשפט העברי.
- 13 ח. אשמו של סרבן הגט, ו/או התנהלותה של המנוחה, אם יימצאו קשורים קשר סיבתי
14 משפטי למחדל הנטען, ביחס למי מבעלי הדין האחרים, עשויים להפחית באופן
15 משמעותי את הפיצוי, ככל שתיקבע זכות לפיצוי.
- 16 ט. היות שהתובע תבע רק את חב' קדישא, ולא השתית תביעתו גם על עילת הרשלנות,
17 עלול להיווצר מצב לפיו טענות חב' קדישא יתקבלו, התביעה תידחה, גם אם נפל מתום
18 בהתנהלות הרבנות הראשית.
- 19 י. העדים שהתובע מבקש להעיד והעדים שבעלי הדין האחרים יבקשו, ייאלצו הצדדים
20 להוציא הוצאות כבדות, שיש לקחתם בחשבון, ולא רק את סכום התביעה.

החלטה

- 21
22
23 12. לאחר ששקלתי טיעוני הצדדים ונוכח האמור לעיל, בהינתן אפיה המיוחד של התביעה הנסמכת
24 כל כולה על נזק לא ממוני, שנתון גם לאומדנו של בית המשפט, ההוצאות הרבות שיוציאו
25 הצדדים, מגורי התובע בחו"ל, העדר נכסים בישראל והקשיים שהוא עלול להיתקל בהוכחת
26 תביעתו, אני מגיעה למסקנה כי יש להתנות את בירור התביעה בהפקדה של 50,000 ₪ בקופת
27 בית המשפט. הסכום משקף כ-15% מסכום התביעה בתוספת הוצאות צפויות, ולכן בעיניי
28 הסכום סביר.
- 29 13. אני מסכימה עם ב"כ הנתבעת כי אי צרוף התצהיר יכול כשלעצמו להוות סיבה לקבלת הבקשה
30 התירוץ של נגיף הקורונה אינו מתקבל על דעתי, ניתן היה למצער לצרף תצהיר חתום על ידי
31 התובע ולבצע אימות החתימה בוידאו או בטלפון.
- 32 14. לא יופקד סכום הערובה עד ליום 1.11.20, תידחה התביעה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 38035-10-19 דב מנדל קיהן נ' חברה קדישא

1 15. מחייבת את התובע בהוצאות הבקשה בסך 5,000 ₪ לטובת המבקשת. הסכום ישולם בלי כל
2 קשר לתוצאות התביעה וישא הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד התשלום בפועל.

3

4 16. בהזדמנות זו אבהיר כי בקשת התובע לפצל סעדיו אינה מתקבלת. בית המשפט ובעלי הדין לא
5 יידרשו לבירור הפרשה יותר מפעם אחת, ולכן על התובע לכלכל צעדיו בהתאם.

6

7

8

9

10 ניתנה היום, כ"ד אלול תש"פ, 13 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.

11

מורים קסלסי, שופטת

12
13

